

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'5. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

Á LILLO Y Á MÁLAGA.

UAN gobiernan los conservadores se coneix sempre en una cosa especial y propia d'ells y de ningú més. Al principi de la restauració hi havia un periódich del gremi que deya casi cada dia:

«Por todas partes brotan gérmenes de prosperidad.»

Ab una mica més de barra hauria pogut afegir: «gèrmens de prosperitat y fons de vi ranci.»

Avuy las fonts que brotan son de sanch humana.

Y aquest líquit rajant en abundancia, es aquella cosa de que parlava poch há, molt típica y característica y al mateix temps molt propia de l'època en que gobiernan los conservadores.

La gent del morro tort, aquells que 's queixan y 's exasperan davant de la dulsura dels procediments liberals y democràtics, se fregarán las mans de gust, si es que no las tenen ocupadas. Lo cas no es pera menos. Ha arribat lo moment per ells tan desitjat. Avuy corra la sanch. Espanya 's regenera.

No fa gaires dias en Silvela, l' ilustre estadista del sentit juridich, al donarli coneixement de que á Lillo l' alcalde conservador manté y sosté una banda d' escopetaires ab l' encàrrech especial de destarotar als fusionistas, ficantlos la por al cos, y á no serlos posible la por, un parell de balas, Silvela reya, com volguent dir: «Vés ara, á mi que 'm contan!

Pero aixís com de un mànec d' essombra, segons diu l' adagi, 'n van sortir set balas, de las escopetas dels pinxos conservadors de Lillo, ne va sortir una l' altra dia, que causá una mort.

«Aixó es infame!—va dir una veu desde las Corts. —Matar als homes per qüestions polítiques!... ¿En quin país civilisat s' ha vist una cosa semblant?...

«Calma, calma!...—vingué á respondre l' home imperturbable del sentit juridich. Es precis no procedir de lleuger al formular afirmacions de certa classe. Aquí 's parla ab massa lleugeresa de homicidis polítichs perpetrats á Lillo, quan en honor de la veritat, la política no té res que veure ab aquells actes. A Lillo no hi ha altra cosa que odis y ressentiments de familia. ¿Que per aquest motiu, ab lo qual lo govern no hi té res que veure, á lo millor renyeixen y 's matan? Es molt sensible; pero diguéim ab lo poeta:

«Son pláticas de familia de las que nadie hace caso.»

Y satisfet ab aquesta explicació de las salvatjadas conservadoras, l' home del sentit juridich se passá la

má pèl front preguntantse per si mateix:—«Vamos á veure: ¿Tinch ó no tinch tupé?»

La resposta va donarli l' telégrafo á las pocas horas. Un telégrama de Málaga va estallar á las sévas mans com una bomba.

¿Dèu del Cell! ¿Era possible lo que allí li deyan? Ab una mica més pert los sentits, inclús lo sentit juridich, qu' es lo seu sisé sentit.

Lo cas no era pera menos. A Málaga acabava de succehir un fet semblant als fets abominables de Lillo: Allá també s' havia assassinat á un home, pero la víctima no era un liberal com á Lillo; la víctima era un conservador. Més encare que un conservador: era un cunyat del ministre. Y l' homicida no era ja un escopetaire vulgar, sino l' director de un periódich.

¿Qué diria ara l' Sr. Silvela, si insultant lo just dolor que l' afligeix, algú s' encarés ab ell y li digués:

«Aixó no es res, D. Francisco: ressentiments y odis de familia, dels quals no hi ha que ferne cabal? ¿Qué diria si tal insult li llansavan á la cara?»

Lo cunyat del Sr. Silvela havia sortit regidor y era l' candidat del govern per l' alcaldia. ¿Cóm havia sortit? ¿Pèls vots dels electors ó per la influencia del ministre, del seu cunyat, del marit de la seva germana? Vels'hi aquí unes preguntes que seria curios respóndrelas ab verdadera franquesa. Més clar: si 's conservadors no gobiernessen ¿hauria sortit elegit lo cunyat del Sr. Silvela?

En cambi l' autor de la mort de aquest desventurat, director de un dels periódichs més llegits y acreditats de aquella capital, en las últimas eleccions de regidors, sigué víctima de las malas arts dels elements governants. Perque un home de las sévas condicions, de la seva inteligencia cultivada, de la seva posició social, se presentés davant del cunyat del ministre, l' invités á sortir del caté á pretext de dirli algunas paraulas y li plantifiqués tres tiros de revólver deixantlo cadáver, era precis que n' hagués rebut ofensas gravissimas, ofensas de aquelles que fan perdre l' senderi á l' home més seré... ¿No opina aixís, Sr. Silvela?

Donchs aquí té las conseqüencias de aquesta política funesta qu' están realisant los partits de la restauració. Un exemple horrorós, y no ja en cabeza ajena, sino en cabeza propia. Un argument per un drama polítich.

Lo cacich que diu:—Tinch carta blanca del govern y taig lo que 'm dona la gana.

L' home otés que respón:—Si tú tens carta blanca del govern, jo tinch un revólver de sis tiros; y un cop t' haja clavat un parell de balas al cos, vés al govern que te las tregui.

Lo sainete tornantse tragedia. ¡Ah! ¡Quin espectáculo! A Lillo 'ls ministerials matant. A Málaga 'ls ministerials morint.

Y per tot Espanya preguntantnos: —¿Es aquesta la situació que 'ns prometian los conservadors? ¿Es aquest l' ordre que 'ns oferian? ¿Son aquests los fruits de la seva política...?

Sr. Silvela: quan un ministre sofreix un contratemps de aquesta classe, no es precis dirli lo que ha de fer. Per la meva part, sense blasonar, com vosté, de possehir un elevat sentit juridich, al seu lloch, jo abandona-

ria la cartera pera dedicarme á plorar continuament la mort de un jove, víctima de aqueixa política sense conciencia y sense entranyas, que per desgracia de tots, predomina en lo nostre país.

P. K.

A cerimonia de inauguració de la Exposició de Plantas y flors, que tingué efecte dillúns en lo Palau de Ciencias, després dels discursos de ordenansa, terminá ab un crit de «Viva el rey!» donat pèl Sr. Coll y Pujol.

Aixís ho diuhen los periódichs, que per lo que á mi toca, ab tot y trobarme á la tribuna no vaig pas sentirlo.

Que 's desenganyi l' alcalde de Barcelona: per aclamar certas cosas li falta la véu.

Telégrama de Madrid del día 10: «Lo Sr. Romero Robledo s' inclina á juntarse ab los conservadores.»

Telégrama del día 11: «Lo senyor Romero Robledo ha indicat que pensa juntarse ab los fusionistas.»

Quina manera de bellugarse! Després los sabis dirán que á Espanya no s' inventa res de nou...

Aquí tenen un polítich que sense presumirho, ha resolt lo gran problema del moviment continuo.

Los fusionistas han permés que en Romero Robledo sigüés proclamat diputat per la Económica de Madrid, á pesar dels defectes de que adoleix la seva elecció, á cambi de que 's conservadors proclamessin diputat per Sant Feliu de Llobregat al Sr. Comas y Masferrer, en detriment del republicà Sr. Rubaudonadeu.

¡Ah gitanos! ¿Qué hi guanya l' país ab lo cambi de un burro borni ab un burro nafrat? Res més que un gran escándol.

Se parla molt aquests dias de formar un partit nou. Actualment l' está covant, segons sembla, l' famós conde de Ceste, resignantse, cap á sas vellesas, á desempenyar lo paper de lloca. L' héroe del llorón no ho mira tampoch ab mals ulls, y la carlinada espera ab fregament de mans la sortida del pollet.

Y ab rahó que li sobra á la pobre carlinada!... ¿Donchs que? ¿No saben de lo que 's tracta?

Senzillament. La princesa de Asturias se casará ab l' hereuhet del rey de l' as d' oros. En Carlets rebrá 'ls honors de infant d' Espanya, y desde l' dia següent al

Quan va dirse per un testimoni que 'l príncep de Gales era qui havia proporcionat las fitxas que 'l processat duya sempre a la butxaca, l' heréu de la corona va tornar-se roig com un perdigot.

Y cuydado que 'l príncep de Gales, segons contan, juga sempre ab molta desgracia. ¡Alerta, donchs, que 'l dia que jugui ab lo país, la partida no li costi un imperi!

En cambi l' ex rey de Servia, ó siga 'l Sr. Milano, acostuma a jugar ab una sort espantosa. No en vá está a matar ab la seva dona. Y ja ho diu lo retrán: «Afortunat en lo joch, desgraciat en amors.»

Una pregunteta sobre la Exposició de flors y plantas que s' está celebrant actualment al Parch: ¿Cóm es que l' Ajuntament de Barcelona no hi ha pres part com expositor? ¿Qué li costava lluirse, ara qu' era ocasió oportuna? Jo crech que podía ferho sense cap mena d' esforços: ¿qui no sab que en 'quella casa s' hi crian molt bonas flors?

Al Banch li han tret un nom de un juhéu de la Biblia, que 's distingia pèl seu esperit usurari. Al Banch li diuhen *Matatias*. ¿Mata-tias? Trobo qu' es poch. Espanya, que ha de ser víctima de las tretas del Banch, no 's compon de tias únicament; al contrari: abundan més los primos que las tias.

Los peixos xichs sempre son víctimas dels tiburons; Portugal sempre será víctima de Inglaterra. A horas d' ara ja aquesta ultima li té la dentadura clavada al coll. S' ha celebrat lo tractat *anglo-luso*. ¿Luso ó iluso? A Buenos Ayres han quebrat una pila de Banchs. Y aquí ¿cóm estém? ¿no quiebra 'l Banch d' Espanya? No, senyors. Los temors dels espanyols ara com ara son altres: aquí no quiebra cap banch, aquí 's quebrats som nosaltres.

Gran campanya dels bisbes en lo Senat, que ab lo ditós projecte del descans dominical, no cessan de imposarse. Al principi 's tractava sóls de fer la festa obligatoria pèls catòlichs; pero sembla que ara, sigan ó no sigan catòlichs, tots los espanyols los diumenjes farán festa si 's plaú per forsa.

Tots... menos aquells qu' en totas las iglesias están encarregats del despaig de las cadiras. Pero ¿y 'ls capellans no cobran lo diumenje 'ls seus honoraris? ¿La missa del diumenje—per exemple—la diuhen de franch? Llavoras ¿a qué voler imposar pèls altres una lley especial que no ha de regir per ells? A no ser que si se 's atrapa un diumenje treballant del seu ofici, digan per escapulirse de las multas: —Alto, senyors: nosaltres no som catòlichs.

Y ara perque vejan quins brios cobran. Fa poch dias en lo Senat, lo conservador Sr. Collantes deya que l' Estat tenia 'l deber ineludible de protegir a la Iglesia. Al sentir aquesta expressió 'l bisbe de Málaga, va alsarse del banch y va exclamar: —Sr. Collantes: la Iglesia es superior al Estat y no necessita la protecció de ningú. ¿Qué tal?

Me sembla que ha arribat ja 'l cas de que 's prenguin las paraulas del bisbe de Málaga al péu de la lletra. ¿Creyeu que la Iglesia no necessita la protecció del Estat? Donchs, ala, senyors bisbes, s' ha acabat la nómina, y si voléu cobrar, que 'us pagui 'l nunci. Perque aixó de fervos criar bona sanch y donarvos corpulencia y forsa, perque aquesta forsa y aquesta corpulencia s' emplehin, precisament, per mossegar la má que 'us alimenta, los bisbes ho podeu fer: pero 'ls seglars no ho enteném. Y si 'ls monárquichs no prenen una resolució... ¿qué s' hi farà!... L' haurém dependre 'ls republicans.

Encara 'l Senat no ha acabat de aprobar la famosa lley del descans dominical, ab tan interés defensada l' els bisbes, y ja s' assegura que quan la tal lley passi al Congrès, los diputats no voldrán confirmarla. ¿No la voldrán confirmar? M' explico la resistencia: tenen por que 'ls bisbes diguin que 'ls hi fan la competencia.

No sé a quina Aduana s' ha descubert un de aquestes dias no sé quin frau: Y preguntava ab tal motiu un home honrat:

—Pero ¿qué fan los vistas de Aduana? ¿Que son cegos? —Al contrari, noy—li va respondre un tranquil.—Los vistas de Aduana *fan los ulls grossos*.

Un detall parlamentari. Un individuo de la comissió del projecte de las gan-gas concedidas al Banch d' Espanya, estava tent la defen-sa de la cosa, y en Cos Gayón continuament anava tent que *si* ab lo cap.

Tot de un plegat lo president va tocar la campaneta, y en Cos Gayón va alsarse del banch ab gran sobresalt y fregantse 'ls ulls. Perque al moure 'l cap en sentit afirmatiu, no es que digués que *si*... res d' aixó: lo Sr. Cos Gayón pesava figas.

¿No es veritat que sembla mentida que 'ls homes que han de fer la desgracia del país pugan dormir un sol moment?

Un diari de Madrit diu que algunas casas extranjerass que fan negocis ab Espanya, tractan de exigir que 'l pago dels articles que ellas envian, se fassi en or y may en bitllets de banch. ¿Ja comensém?

¡Ay que surten nuvolets, pressagi de tempestats! ¡ay que si plou, los bitllets serán sols papers mullats!

A Buenos Ayres, en un dia dat han quebrat set ó vuit banchs a la vegada.

Consequencias naturals de la invasió exclussiva del paper moneda. —¡No sé pas aquell país cóm acabarà!—deya un comerciant. Y un seu amich li responia: —Bè prou que 's veu cóm acabarà: tirantse 'ls banchs pèl cap.

Pallissa com la que han donat als saranhistas los partits que formaren aquí a Barcelona la coalició republicana en las últimas elecciones de regidors, la veritat siga dita: se 'n registran pocas.

De desleals y de poch escrupulosos no 'ls ne deixan. La coalició 's invita a assistir a un *meeting* per es-queixar l' acta de regidors davant de totas las fraccions del partit republicá de Barcelona. ¿Esqueixar l' acta de regidors!... Lo que farán ells sera esqueixarse de riure de veure que 'ls surten ab aquestas exigencias.

Ells necessitan anar de totas passadas a la Casa gran, may siga sino perque l' escut de la ciutat s' aumenti ab unas quantas barras més.

Y ara aprenguin los partits formals, reconeixent que la llissó en mitj de tot, ha sigut tan severa com oportuna. Aprenguin a prescindir de aquestos aventureros y saltimbanquis que 's fican als partits sens altre objecte que perturbarlos y aprofitarse de las dissencions per ells provocadas y fomentadas. Y sobre tot no olvidin aquell retrán castellá: «Quien da pan a perro ajeno, se queda sin pan ni perro.»

L' altre nit un sereno deté a un borratxo que movia escándol pèl carrer. —¡Alto!—li crida, apuntantli 'l xusso. —¿Y qui sòu vos per cridar-me alto?... barboteja 'l borratxo. —¿Qui soch jo? ¡Soch lo sereno!—exclama ab accent autoritari. Y 'l borratxo, fent una tentina, li respón: —¡Uy, fugiu... 'l sereno!... Donchs vaja, s' ha acabat: si vos sòu 'l sereno, jo soch 'l *nublado*.

Anant de viatge: —¿Te trobas bè, titona mèva? —Molt rebè, ratoli mèu. —¿Es ben tou l' assientó? —Tou com la molla de pà sortint del torn. —¿Y no hi ha arrugas?... ¿No hi ha plechs que 't molestin? —No; res enterament que m' incomodi. —¿Tens aire?... Potser per la finestreta entra alguna corrent... Las corrents d' ayre son perillosas. —No, ni un alé: vaig molt ben resguardada. —Bueno; donchs fem una cosa: cambiém de puesto... las comoditats ben compartidas tan goig a tothom.

Quan la Exposició de Barcelona, llavors que no deixavan entrar a ningú que portés bastó, en determinats locals, com per exemple las dependencias del Palau de Bellas Arts, m' han contat que succehi lo que ara vaig a relatar. Havian posat un porter nou, donantli ordres terminants de que no passés ningú sense deixar lo bastó a la porteria.

Al primer que tractava de passar, ab las mans a la butxaca, li digué 'l porter: —Senyor, no 's passa. —¿Y aixó? —M' han donat ordres severas de que no deixi passar a ningú sense deixar lo bastó a la porteria. —Pero si jo no porto bastó. —Bueno, vagi a casa seva a buscarlo, y després veurém.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA.—*Ta-ber-na.*
2. ANAGRAMA.—*Ager-Rega-Agre.*
3. TRENCA-CLOSCAS.—*La ereu de la Masia.*
4. TERS DE SILABAS.—
MA RI A
RI VE RA
A RA GO
5. GEROGLIFICH.—*Com més usias Espanya tens més gastas.*

Han endevinat totas cinch solucions los ciudadans Constantino Cerer y Pau Trenas; n' han endevinadas 4, Pau Grateras y Antonet de l' Hostia; 3, Un Mico-Blau; 2, Santiaguet Soler y Ramón Comas, y 1 no més, Pour moi, Daniel Aragonés y M., y Un Mata-parents.

XARADA-ANUNCI.

PÉRDUA.—Desde la total del Clot la *prima-dos* del Ases, ahir un *prima-tres* perdé una *primera-terça-quarta* ab documents d' importancia, per lo que se suplica a la persona que l' hagi trobada que la porti a la mateixa *prima-dos-terça-quarta*, número 100, casa coneguda per *prima-dos-terça*, que se li gratificará ab un *tres*.

MANEL GARDÓ.

ANAGRAMA-ACENTÍGRAFO.

Conech un *total* según tonto, lleig y carcamal, y qu' es l' home més *total* que s' ha conegut al mon. De tacas sempre va plé y además es tan devot, que adorant sempre al déu *Tot* no passa ni un quart seré.

SALDONI DE VALLCARCA.

TRENCA-CLOSCAS.

BLAS RONCA A LA... Formar ab aquestas lletas lo títol de un drama catalá.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant —Segona: en los barcos de vela n' hi ha. —Tercera: nom de dona. —Quarta: nom d' home —Quinta: eyna de manýa. —Sexta: cuadrúpedo. —Séptima: vocal.

GEROGLIFICH.

KRL
III
:
—

J. BAGUÑA.

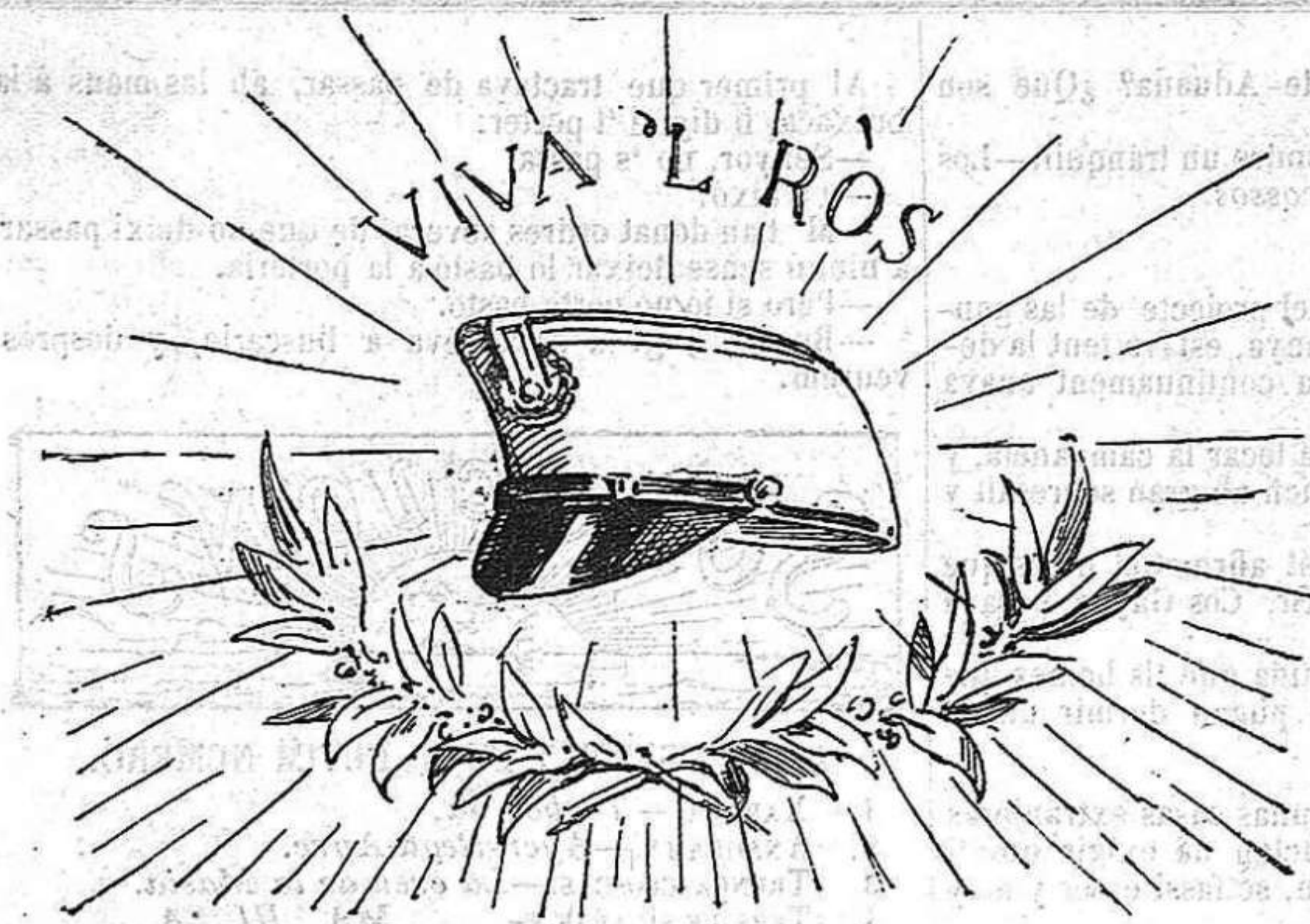
MESPRE SENSE PÓ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

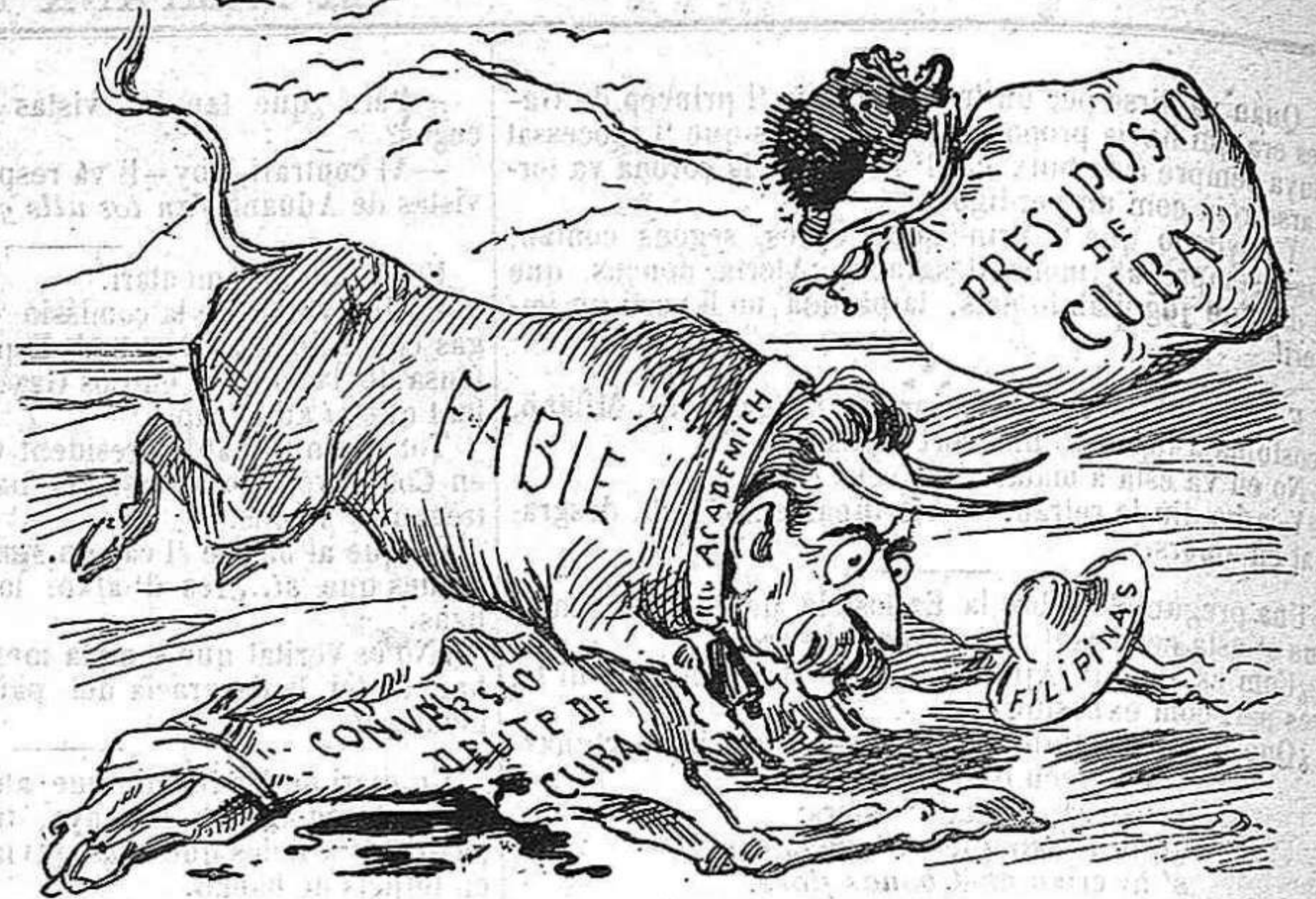
Ciudadans Passarell, Lleó Canelis, L. Pacó, Aicam, Nyela (Pau), R. Giné (Llagosta), J. Sala y P., J. Vendrell, Pour moi y L. J. S.: —Lo que 'ns envian aquesta semana no fa per casa. Ciudadans J. Isug Nomira, A Serra (a) Esparbech, F. Allim, Un Aprenent, Amorosa y B. Vaixé.—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten. Ciudadá Badó de Vilanova: Lo que 'ns remet es molt fluij y no pot aprofitarse.—E. Martí Giol: Ara esta bè y l' insertarém.—Joseph Orta: La idea del sonet es lo únich que podría aprofitarse; lo demes no fila.—M. Gardó Ferrer: Las dúas medallas son poch llimadas.—Camilo Klecks: No 'ns agrada prou —Gestus II: No 'ns fa 'l pés.—Quico de Sans: Va bè.—P. X: Es molt fluij y no va.—Dominengo Bartrinanga: Va bè y ho publicarém.—Lluís Salvador: Lo mateix li dibém.—R. Alonso: Va bastant bè.—A. Llimoner: Las dúas poesias son aprofitables. Li devém contestació a una carta y si no li hem donada es perque no 'ns ha sigut possible fins ara, lograr satisfacer lo seu desitj.—Un estudiant: ¡Carabassa!—M. Ll. y Ll. Comrenem que havia de ser molt bonich; pero compregui també que 'ns era precis saberho ab anticipació per anar a pèndre'n un apunte. Quan hi torni procurarém saberho anticipadament.—Domingo Bartrina.—Lo sonet va bè.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

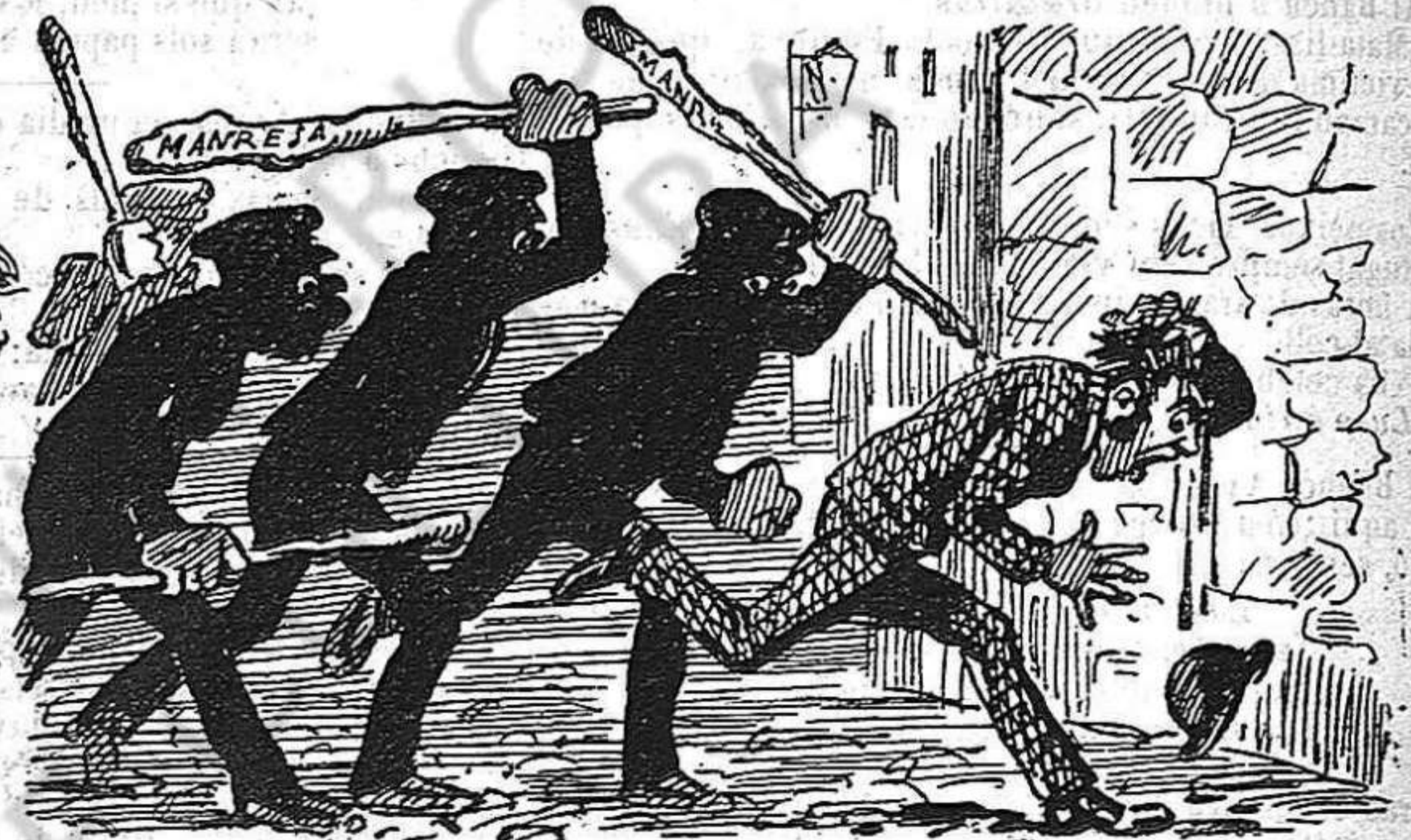
«Mamá que me gusta el rós»
cantava tothom avants
y ara si 'l rós suprimeixen
ja ni aixó 's podrà cantar.

Tothom creya que aquest toro
seria un manso acabat:
ja veurá si no l' estacan
si 'n farà de atrocitats!...

UN FUSIONISTA TORERO.
Sent al camp, li surt un toro
ell que si li fa un discurs
y 'l toro al sentirlo, 's para
y 's queda petidifús.

LA PORRA DE MANRESA.
¡Cosas de D. Pedro el cruel!...
¡Oh clases conservadoras:
ja que la porra li agrada,
apa, enviéu-lo á la porra!

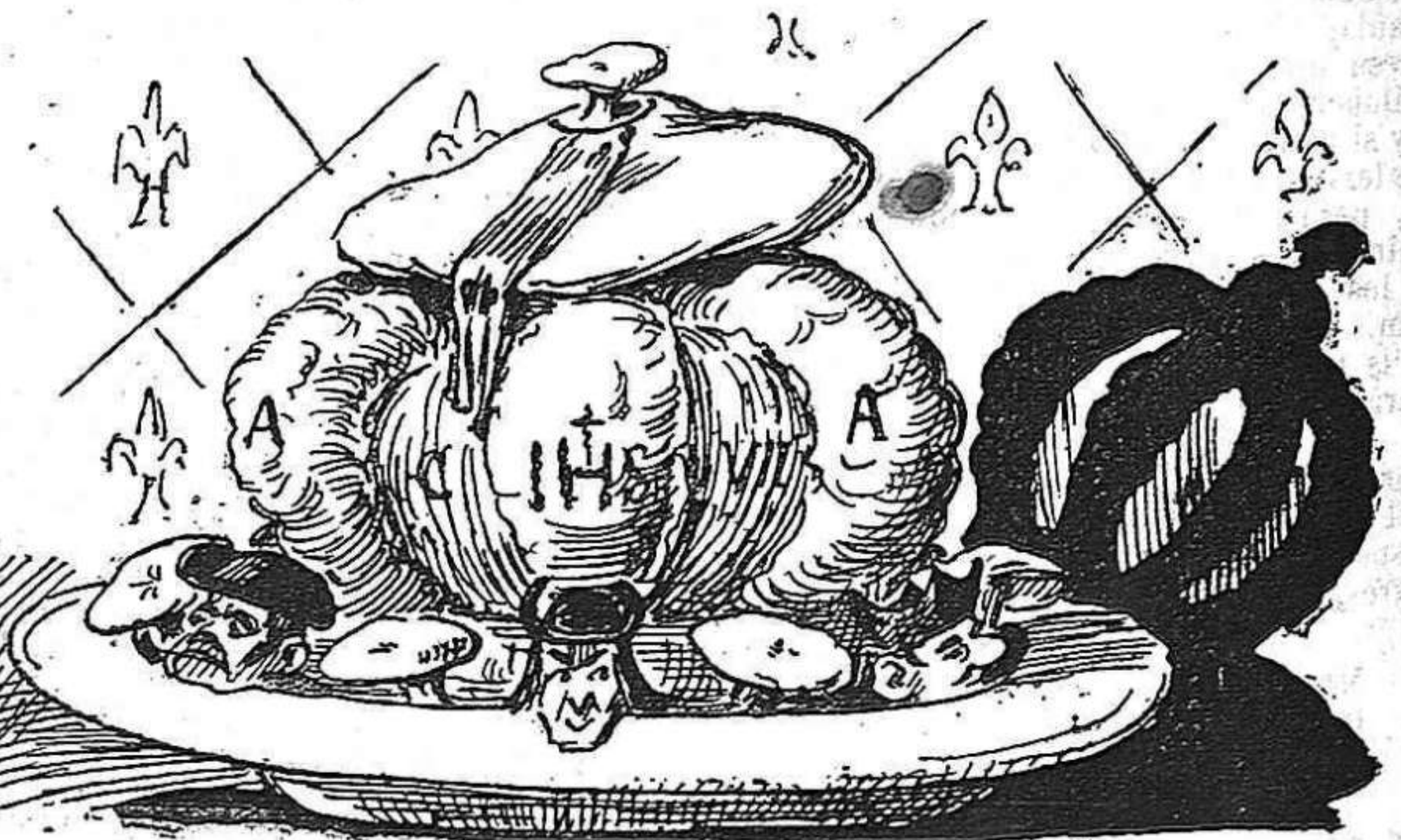
Ay Anton, y com t' enganxas!...
Ay Anton, qué n' hi ha de vesch!
Ay Anton, cóm t' hipnotisan!...
Ay Anton, ja estás ben fresch!...

Aspecte de la tribuna del Senat, durant la discussió del projecte de descans dominical.
La cosa vá posantse negra.

L' opinió de D. Joan en la qüestió del Banc d' Espanya.—A beca tancada no hi
entran moscas.

UN PROYECTO INSENSAT.
Truytas que 'ls carlins somian
per podernos dominar;
pero de uns pastels tan tontos
ningú á Espanya 'n menjará.